

Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки
Бібліотека

Мислитель, педагог, гуманіст
(до 425 річчя від дня народження Яна Амоса Коменського)

Рекомендаційний бібліографічний список літератури

Луцьк – 2017

Мислитель, педагог, гуманіст (до 425 річчя від дня народження Яна Амоса Коменського) [Електронний ресурс] : рекомендац. бібліогр. список літ. / Східноєвроп. нац.. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Луцьк, 2017. - 36 назв.

Бібліографічні матеріали висвітлюють питання педагогічної науки і народної освіти в творчій діяльності Яна Амоса Коменського. Рекомендовано книги, статті у продовжуваних та періодичних виданнях із фондів бібліотеки СНУ ім. Лесі Українки.

ББК 74я1

Взаємодія народної педагогіки, народного виховання найвиразніше простежується у творчій спадщині великих педагогів. Особливо повчальними і значущими в цьому відношенні є ідеї Яна Амоса Коменського (1592–1670) – видатного чеського мислителя, фундатора наукової педагогіки.

Я.-А. Коменський створив педагогічні та філософські праці, пронизані духом гуманізму, демократизму, любов'ю і повагою до людей, повагою до праці. Коменський проповідував ідею ліквідації станових привілеїв і пригноблення людини людиною, любов до батьківщини,

оптимістичну віру в майбутнє, рівноправність великих і малих народів і пошану до національних прав всіх народів.

Педагогічним поглядам і педагогічній діяльності Коменського були притаманні демократизм, гуманізм, життєрадісність, релігійність – визнання Бога як першопричини появи природи і людини; сенсуалізм, згідно з яким началом пізнання є відчуття, досвід. Майбутнє народу і держави залежить від того, як організовано освіту, навчання та виховання підростаючого покоління.

Всього Ян Амос Коменський написав понад 250 творів, присвячених освіті: "Велика дидактика", "Материнська школа", "Відкриті двері до мов і всіх наук", "Про культуру природних обдарувань", "Правила поведінки дітей", "Закони добре організованої школи", "Видимий світ у малюнках" та ін.

Бібліографічні матеріали у рекомендованому бібліографічному списку літератури різнобічно висвітлюють питання педагогічної науки і народної освіти в творчій діяльності Яна Амоса Коменського.

При відборі бібліографічної інформації використано електронний каталог та довідковий апарат бібліотеки СНУ ім. Лесі Українки.

Рекомендовані джерела:

1. Коменский Я. А. Избранные педагогические сочинения. В 2 т. Т. 1 / Я. А. Коменский ; Акад. пед. наук СССР ; под ред. А. И. Пискунова (отв. ред.) [и др.] , [сост.: Э. Д. Днепров [и др.]. - Москва : Педагогика, 1982. - 656 с. - (Педагогическая библиотека).
74.03
К 63
2. Коменский Я. А. Избранные педагогические сочинения. В 2 т. Т. 2 / Я. А. Коменский ; Акад. пед. наук СССР ; под ред. А. И. Пискунова (отв. ред.) [и др.] , [сост.: Э. Д. Днепров и др.]. - Москва : Педагогика, 1982. - 576 с. - (Педагогическая библиотека).
74.03
К 63
3. Коменский Я. А. Избранные педагогические сочинения. Т. 3. Мир чувственных вещей в картинах, или Изображение и наименование всех главнейших предметов в мире и действий в жизни / Я. А. Коменский ; под ред. и со вступ. ст. А. А. Красновского ; пер. с лат. Ю. Н. Красновского. - Москва : Учпедгиз, 1941. - 352 с. : ил. - (Педагогическая библиотека). - Алф. указ. загл.
74.03(4ЧЕХ)4
К 63
4. Педагогическое наследие / Я. А. Коменский, Д. Локк, Ж. Руссо, И. Г. Песталоцци ; сост.: В.М. Кларин, А. Н. Джуринский. - Москва : Педагогика, 1987. - 416 с. - (Библиотека учителя).
74.03
К 63
- * * *
5. Арцишевська М. Р. Ідеї Я.-А. Коменського про створення універсального підручника та можливості їх використання в сучасних умовах / М. Р. Арцишевська // Проблеми сучасного підручника : зб. наук. пр. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Київ ; Луцьк, 2007. – Вип. 7. – С. 32–45.
74.2
П 78
6. Арцишевська М. Р. Проблеми інтеграції змісту освіти у вченні Яна Амоса Коменського / М. Р. Арцишевська // Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; голов. ред. І. Я. Коцан. - Луцьк, 2006. - № 5. - С. 215-220.
95.4
В 67
7. Арцишевська М. Творення підручників: школа Яна Амоса Коменського / М. Арцишевська, Р. Арцишевський // Підручник ХХІ століття. – 2003. – № 1/4. – С. 98–106.
8. Арцишевський Р. А. Засновник гуманістичної педагогіки / Р. А. Арцишевський, М. Р. Арцишевська // Педагогічний пошук : наук.-метод. вісн. / Упр. освіти і науки Волин. облдержадмін. ; [голов. ред. М. О. Сташенко та ін.]. - Луцьк, 2012. - Вип. 2. - С. 3-8. - Бібліогр.: с. 7-8.
74.00(4УКР-4ВОЛ)

9. Арцишевський, Р. А. Мислитель, педагог, гуманіст / Р. А. Арцишевський, М. Р. Арцишевська // Шлях освіти. - 2012. - № 2. - С. 44-47. - Бібліогр.: 8 назв.
10. Арцишевський, Р. А. Філософські погляди Яна Амоса Коменського / Р. А. Арцишевський // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки / ВНУ ім. Лесі Українки. - Луцьк, 2011. - № 15 : Філософські науки. - С. 100-102. - Бібліогр.: 4 назви.
87я54
В 67
11. Вакуленко С. «Панглотія» Я. А. Коменського в контексті європейської філософської думки сімнадцятого століття / С. Вакуленко // Збірник Харківського історико-філологічного товариства / ред. рада: А. Івченко (голова) [та ін.]. - Харків, 1993. - Т. 1. - С. 43-50.
94.3
З-41
12. Вихруш А. Дидактична система Я. А. Коменського / А. Вихруш, В. Вихруш // Рідна шк. - 2000. - № 3. - С. 74-76.
13. Гудзик К. «Вчитель мудрості та людяності» : Шлях великого чеського гуманіста / К. Гудзик // День. - 2006. - 8 лип. - С. 7.
14. Даниленко Л. Роль Яна Амоса Коменського в розбудові чеської пареміології / Л. Даниленко // Слов'янські обрії / НАН України, Укр. ком. славістів, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол.: Б. М. Ажнюк [та ін.]. - Київ, 2010. - Вип. 3. - С. 7-12. - Бібліогр.: 11 назв.
63.3(4=СЛ)
С 48
15. Замашкіна О. Я. А. Коменський про розвиток дитячої особистості / О. Замашкіна // Початк. шк. - 2000. - № 3. - С. 47-50.
16. История зарубежной дошкольной педагогики : хрестоматия : учебное пособие / сост.: Н. Б. Мчелидзе, А. А. Лебеденко, Е. А. Гребенщикова. - 2-е изд., доп. - Москва : Просвещение, 1986. - 464 с.
74.13(0)я73
И 90
17. Коваленко Є. І. Історія зарубіжної педагогіки : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Є. І. Коваленко, Н. І. Белкіна ; М-во освіти та науки України ; заг. ред. Є. І. Коваленко. - Київ : Центр навч. літ., 2006. - 664 с.
74.03(0)я73
К 56
18. Константинов, Н. А. История педагогики : учебник для студентов педагогических институтов / Н. А. Константинов, Е. Н. Мединский, М. Ф. Шабаева. - 5-е изд., доп. и перераб. - Москва : Просвещение, 1982. - 448 с.
74.03
К 65
19. Кузьмінська, Ю. Ян Амос Коменський основоположник нової прогресивної педагогічної системи, великий гуманіст і мислитель / Ю. Кузьмінська // Пед. часоп. Волині. - 2016. - № 1. - С. 5-10. - Бібліогр.: с. 9-10.

20.Лень Т. В. Гендерне виховання як механізм первинної соціалізації / Т. В. Лень // Нова парадигма : журн. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; голов. ред. В. П. Бех. - Київ, 2007. - Вип. 61. - С. 8-16. - Бібліогр.: 8 назв.

95

Н 72

21.Лордкипанидзе Д. О. Дидактика Яна Амоса Коменского / Д. О. Лордкипанидзе. - 2-е изд., испр. - Москва : Учпедгиз, 1949. - 128 с. - Библиогр.: с. 123-127.

74.03(2)

Л 78

22.Лордкипанидзе Д. О. Ян Амос Коменский (1592-1670) : [монография] / Д. О. Лордкипанидзе ; [науч. ред. А. И. Пискунов]. - 2-е изд., испр. - Москва : Педагогика, 1970. - 440 с.

74.03

Л 78

23.Лутфуллін В. Методологічні засади науково-педагогічної діяльності Я. А. Коменського / В. Лутфуллін // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полт. нац. пед. ун-т ім. В.Г. Короленка ; [редкол.: М. Степаненко (голов. ред.) та ін.]. - Полтава, 2012. - Вип. 55. - С. 109-115. - Бібліогр.: 14 назв.

74я54

П 24

24.Лучкевич В. Проблема філософсько-релігійних основ педагогіки Я. А. Коменського крізь призму століть / В. Лучкевич // Пед. думка. - 2008. - № 1. - С. 70-75. - Бібліогр. : 9 назв.

25.Машовець М. Повернення до материнської школи / М. Машовець // Наукові записки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; [редкол.: М. І. Шкіль (відп. ред.) та ін.]. - Київ, 2002. - Вип. 46 : Педагогічні та історичні науки. - С. 98-103.

74я54

Н 35

26.Митюров Б. Н. Ян Амос Коменский и Украина / Б. Н. Митюров // Мир образования – образование в мире. – 2004. – № 2. – С. 71–76.

27.Мудрий красномовець Ян Амос Коменський (1592–1670) // Все для вчителя. – 2007. – Груд. (№ 12). – С. 100.

28.Піскорський В. Ян Амос Коменський та його час / В. Піскорський // Хроніка-2000. – 1999. – № 25/26. – С. 118–127.

29.Потапчук Т. Виховні можливості народної педагогіки / Т. Потапчук // Педагогіка і психологія. - 2007. - № 3. - С. 73-80. - Бібліогр.: 14 назв.

30.Саннікова Т. Я. А. Коменський та сучасне духовне виховання / Т. Я. сааннікова // Наукові записки / Нац. ун-т "Острозька академія" ; [редкол.: І.Д. Пасічник (відп. ред.) та ін.]. - Острог, 2000. – Т. 3 : Виховання молодого покоління на принципах християнської моралі в процесі духовного відродження України. Біблія на теренах України. – С. 482–488.

86.37(4УКР)я54

Н 34

- 31.Скільський Д. Виховання християнина в педагогічному вченні Я. А. Коменського / Д. Скільський // Рідна шк. - 2007. - № 2. - С. 71-73.
32. Скільський Д. Християнське виховання в педагогіці Я.-А. Коменського / Д. М. Скільський // Педагогіка і психологія. – 2005. – № 1. – С. 131–138.
- 33.Смоляницький С. В. Три века Яна Амоса Коменского : художественно-документальная повесть / С. В. Смоляницький ; [слово к читателям М. Кузьмина] ; [рис. К. В. Безбородова] ; [оформ. А. В. Озеровского]. - Москва : Детская литература, 1987. - 208 с. : ил.

74.03(4ЧЕХ)-8

С 51

- 34.Філософські основи педагогічної системи Коменського // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. - 2011. - № 5. - С. 16-17.
- 35.Шиленко С. Видатні педагоги про збереження здоров'я дитини / С. Шиленко // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. - 2013. - № 7/8. - С. 44-49.
- 36.Щербань П. М. Пам'ятай ім'я своє : Заповіді сімейної педагогіки : навч. посіб. / П. М. Щербань. - Київ : Вища шк., 2006. - 192 с. : іл.

74.9я73

Щ 61